ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการให้ข้อมูลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ต่อความรู้และการปฏิบัติของ
พนักงานทำความสะอาดในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาล
ชุมชน

ผู้เขียน นางเสาวลักษณ์ โอฐเจริญชัย

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. อะเคื้อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงเยาว์ อุณหเลขกะ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เกษตร์ภิบาล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อย่างต่อเนื่อง หากมีการจัดการไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล สิ่งแวดล้อมและชุมชน การวิจัยแบบ กึ่งทดลอง ชนิดวัดก่อนและหลังการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการให้ ข้อมูลโดยสื่อวีดิทัศน์ต่อ ความรู้และการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ของพนักงานทำความ สะอาดที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 ประชากรที่ศึกษา คือ พนักงานทำความสะอาดจำนวนทั้งสิ้น 31 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงของ จังหวัดเชียงราย แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มด้วยวิธีการ สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์เรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบ วัดความรู้และแบบบันทึกการสังเกต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้และการ สังเกตเท่ากับ 0.76 และ 1.00 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบของ แมน-วิทนี ยูการทดสอบวิลคอกซัน ซายน์ แรงค์ การทดสอบไค-สแควร์ และการทดสอบของฟิชเชอ

ผลการวิจัยพบว่า หลังการได้รับข้อมูลโดยสื่อวีดิทัศน์ ค่ามัธยฐาน คะแนนความรู้ ของ กลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นจาก 16 เป็น 18 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มี ค่ามัธยฐานคะแนนความรู้เท่ากับ 15 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หลังการทดลอง สัดส่วนการปฏิบัติที่ถูกต้องในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของกลุ่มทดลองในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากร้อย ละ 58.2 เป็นร้อยละ 82.7 และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีการปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 59.5 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การนำสื่อวีดิทัศน์เรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อมา ใช้ ในการให้ความรู้แก่ พนักงานทำความสะอาดของโรงพยาบา ลชุมชน ช่วยให้พนักงานทำความ สะอาดมีความรู้และ มีการปฏิบัติถูกต้องเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังจำเป็นต้องติดตามการปฏิบัติ ของพนักงานทำความสะอาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ยั่งยืน

Thesis Title Effects of Information Provision Using Video Media on Housekeepers'

Knowledge and Practices in Infectious Waste Management in

Community Hospital

Author Mrs. Saowalak Otcharoenchai

Degree Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Akeau Unahalekhaka Adivisor
Assistant Professor Dr. Nongyao Kasatpibal Co-advisor

ABSTRACT

The amount of infectious waste increases continuously. Lack of appropriate infectious waste management may cause pathogen transmission in hospitals, environment, and community. This study was a quasi – experimental, pretest-posttest with control group design, which aimed to determine the effects of information provision using video media on knowledge and practices in infectious waste management of housekeepers who worked in a community hospital during August 2009 to January 2010. Study population was 31 housekeepers working in Chiang Khong Crown Prince hospital, Chiang Rai province. Population was randomly assigned into experimental and control groups, 15 housekeepers in the experimental group and 16 in the control group. The research instruments included a video media on waste management, Demographic Data Questionnaire, a Knowledge Test and an Observational Recording Form. The reliability values of the knowledge test and the interrater observation were 0.76 and 1.00, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, Mann-Whitney U test, Wilcoxon match paired signed-ranks test, Chi-square test and Fisher's exact test.

The study results revealed that after receiving information using the video media, median score of knowledge among the experimental group increased significantly from 16 to 18 with a total score of 20 marks, and was higher significantly than the control group with the median score of 15 at the level of .001. After experiment, proportion of correct practices in infectious waste management among the experimental group increased significantly from 58.2% to 82.7%, and was significantly higher than that of the control group which was 59.7% at the level of .001.

The results of this study indicate that providing information on infectious waste management using video media can help increase knowledge and correct practices among housekeepers working in a community hospital. However, it is still necessary to continuously monitor housekeepers' practices for sustainability of their practices.

